

ΓΙΑΤΙ ΣΤΗ ΛΕΡΟ;

Έχοντας διανύσει περίπου 30 χρόνια, το εγχείρημα που ονομάστηκε «ψυχιατρική μεταρρύθμιση» στην Ελλάδα βρίσκεται στο πιο κρίσιμο σταυροδρόμι της μέχρι τώρα ιστορικής του διαδρομής.

Η Λέρος ενσάρκωσε στο παρελθόν την κορυφή του παγόβουνου της βαρβαρότητας της κυρίαρχης ιδρυματικής ελληνικής (και ευρωπαϊκής) ψυχιατρικής, αλλά ταυτόχρονα και το πεδίο της υπέρβασης αυτής της ψυχιατρικής. Ήταν εδώ όπου έννοιες και πρακτικές, καταστατικές της παραδοσιακής ψυχιατρικής, όπως το «ανιάτο», ο εγκλεισμός, η κλειδωμένη πόρτα, η μηχανική καθήλωση, η πραγματοποίηση του υποκειμένου μέσω της αναγωγής του προσώπου στα συμπτώματά του και της πλήρους ακύρωσης των δικαιωμάτων του, ξεπεράστηκαν μέσα από μια διαδικασία μετασχηματισμού και υπέρβασης του ψυχιατρείου και της κατασταλτικής ψυχιατρικής και επανένταξης στην τοπική κοινωνία (και όχι μόνο). Μια διαδικασία στην κατεύθυνση μιας αμοιβαίας χειραφέτησης, με τον ασθενή στο δρόμο της πλήρους άσκησης των δικαιωμάτων του μέσα από μια σχέση συνοδείας και στήριξης από ένα λειτουργό θεραπευτή και όχι πια «φύλακα».

Η εμπειρία της Λέρου αποτέλεσε μian αφετηρία γι' αυτό που ακολούθησε, με αποκορύφωμα τα «Ψυχαργώς» I και II από τα τέλη της δεκαετίας του 90 και ύστερα, αλλά τα μαθήματα που αντλήθηκαν από αυτήν δεν αξιοποιήθηκαν (παρά μόνο κατ' εξαίρεση) τόσο για τη συγκρότηση της πολιτικής για την ψυχική υγεία, όπως αυτή διαμορφώθηκε, όσο και για την κουλτούρα και τις πρακτικές μέσω των οποίων επιχειρήθηκαν, εγκαθιδρύθηκαν και λειτούργησαν οι διάφορες δράσεις, δομές και υπηρεσίες.

Αποτυγχάνοντας να μετασχηματίσει το σύστημα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και έχοντας οδηγήσει στην εγκαθίδρυση ενός νεοϊδρυματικού, δυσλειτουργικού μορφώματος χωρίς καμιά ουσιαστική και ριζικά εναλλακτική «στροφή στην κοινότητα», η «ψυχιατρική μεταρρύθμιση» έρχεται τώρα αντιμέτωπη με μια πρωτοφανή οικονομική κρίση, της οποίας η ψυχική υγεία φαίνεται να είναι το πρώτο και πιο εύκολο θύμα και η οποία όχι μόνο υπονομεύει την όποια προοπτική για το μέλλον, αλλά απειλεί με επιστροφή σ' ένα παρελθόν πριν και από την περίοδο της ίδρυσης του ψυχιατρείου της Λέρου.

Μέσα σ' αυτή την κρίση, όπου απειλούνται κατακτήσεις ετών, έντονα αισθητή και στο ΨΝΑ (με τις δεκάδες εξωνοσοκομειακές στεγαστικές δομές και άλλες

κοινωνικές υπηρεσίες), είναι περισσότερο από ποτέ επείγουσα η ανάγκη να συζητήσουμε ξανά για την «ψυχιατρική μεταρρύθμιση», για το τι πραγματικά είναι, το τι σημαίνει για τους άμεσα ενδιαφερόμενους χρήστες των υπηρεσιών και για τους λειτουργούς, πώς υπερασπιζόμαστε κατακτήσεις και πώς διατηρούμε και αναπτύσσουμε τον θεραπευτικό μας ρόλο μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, πώς συλλαμβάνεται και πώς οικοδομείται ένα μέλλον για το σύστημα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, πώς αντιμετωπίζονται οι κλιμακούμενες ανάγκες του πληθυσμού για υπηρεσίες εν μέσω κρίσης, αλλά και για στήριξη των ψυχικά πασχόντων στην υπεράσπιση και πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων τους. Από αυτή την άποψη, η «επιστροφή στη Λέρο», ως «τόπος» και ταυτόχρονα ως «τρόπος», ως εμπειρία, μέσω της οργάνωσης μιας επιστημονικής ημερίδας από κοινού με το Κ.Θ.Λ., στο πλαίσιο μιας επιτόπιας επίσκεψης, για συζήτηση πάνω σ' αυτά τα ζητήματα, είναι από τα πιο χρήσιμα εργαλεία για την ανάδειξη και ανάπτυξη του ουσιαστικού χαρακτήρα της δουλειάς μας, για να τεθεί η συζήτηση για τη ψυχοκοινωνική αποκατάσταση σ' ένα νέο επίπεδο, αντίστοιχο με τις ανάγκες των καιρών και για την αναζήτηση και οικοδόμηση των διαδρομών που ανοίγουν ένα μέλλον για την «ψυχιατρική μεταρρύθμιση».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09.30

ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ

10.00

ΕΝΑΡΞΗ

Χαιρετισμοί

Διοικητής ΚΘ Λέρου κ. Γ. Αντιάρτης
Διοικητής ΨΝΑ κ. Οθ. Χαλαλαμπάκης

10.15

Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση μπροστά στις προκλήσεις του σήμερα

Συντονισμός

Θόδωρος Μεγαλοοικονόμου

Ομιλητές

Γιάννης Λουκάς, Μαρίνα Καψοπούλου, Ανδρέας Γεωργίου,
Μάρθα Παπαδοπούλου

Συζήτηση

11.00

Εμπειρίες από μian εναλλακτική θεραπευτική προσέγγιση

Συντονισμός

Στέλλα Φυντικάκη

Ομιλητές

Αθανάσιος Παραπονιαρής, Βασιλεία Δεμερούτη, Καρολίνα Βάες, Γιουρτουμάς Νικ., Παύλος Χατζηδάκης, Δαμιανός Μπεμπάρ,

Πάρις Πραματευτάκη, Αγγελική Καπνουδάκη, Παπαγάκης
Ευάγγελος

Συζήτηση

12.15-12.30

Διάλειμμα

12.30

Μια περιήγηση στο πρόσφατο παρελθόν της ψυχιατρικής
με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον

Γ. Λουκάς, Αθ. Παραπονιάρης, Α. Γεωργίου,
Θ.Μεγαλοοικονόμου

14.00

Ελαφρύ γεύμα

14.30

Εργαστήριο για την Αποϊδρυματοποίηση και την
ψυχοκοινωνική αποκατάσταση

16.00

Τέλος των εργασιών

Ομιλητές

Βάες Καρολίνα, εργοθεραπεύτρια, ΚΘ Λέρου

Γεωργίου Ανδρέας, εργοθεραπευτής, ΚΘ Λέρου

Γιουρτουμάς Νικόλαος, ένοικος διαμερίσματος οδ. Μοσχονησίων, ΨΝΑ

Δεμερούτη Βασιλεία, ειδικευόμενη ψυχίατρος, ΚΘ Λέρου

Καπνουδάκη Αγγελική, μέλος ΚΟΙΣΠΕ ΤΟΨΥ Δωδεκανήσου

Καψοπούλου Μαρίνα, κοινωνική λειτουργός, ΨΝΑ

Λουκάς Γιάννης, Δ/ντής ψυχίατρος, ΚΘ Λέρου

Μεγαλοοικονόμου Θόδωρος, Δ/ντής ψυχίατρος, ΨΝΑ

Μπεμπάρ Δαμιανός, μέλος ΚΟΙΣΠΕ ΤΟΨΥ Δωδεκανήσου

Παπαγάκης Ευάγγελος, μέλος σωματείου «Αυτονομία», Δρομοκαΐτειο

Παπαδοπούλου Μάρθα, ψυχολόγος, Δρομοκαΐτειο

Παραπονιάρης Αθανάσιος, νοσηλεύτης ΤΕ, ΚΘ Λέρου

Πραματευτάκης Πάρις, ομάδα Αυτοεκπροσώπησης, Κ.Ψ.Υ. Αγ. Αναργύρων

Φυντικάκη Στέλλα, διοικητικός ΠΕ, Ψ.Ν.Α.

Χατζηδάκης Παύλος, ομάδα Αυτοεκπροσώπησης, Κ.Ψ.Υ. Αγ. Αναργύρων

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΜΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΡΟΥ

Σάββατο, 4 Αυγούστου 2012

έναρξη 9.30 ωμ

Στην αίθουσα συγκεντρώσεων

του ΚΟΙΣΠΕ ΤΟΨΥ Δωδεκανήσου (ΚΘΛέρου, Λέσβια)

Με ομιλητές από το ΨΝΑ και το ΚΘΛ

